Dinsdag 3 November 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3744

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Australiërs nemen Kokoda op Nieuw Guinea.

Op Guadalcanal worden de Japanners teruggedreven.

Botsing tussen pantserlegers in Egypte.

Geallieerde voortgang in de Zuidelijke sector van het Alamein front.

ROOSEVELT VRAAGT GROTERE MACHT VAN HET CONGRES.

Franklin D. Roosevelt vroeg aan het Congres hem de macht te verlenen om in verband met de snelle voortzetting van de oorlog elke wet, in het bijzonder betreffende tarieven, buiten werking te stellen, welke „de vrije beweging van personen, eigendommen en inlichtingen" naar binnen en buiten de Verenigde Staten in de weg staat.

Roosevelt verklaarde, dat de snelheid van de oorlogvoering thans meer dan ooit in de geschiedenis van de Verenigde Staten „de eerste voorwaarde voor de overwinning" is geworden. In zijn speciale boodschap zeide de President, dat, om tot de uiterste oorlogsinspanning te geraken, men alle maatregelen moet nakomen en aanvullen, welke door het Congres en den President genomen zijn om die beperkingen van vredestijd te elimineren, welke onze bekwaamheid in de weg staan om het grootste en snelste gebruik te maken van de wereldbronnen. Hij verzocht om voor de duur van de oorlog te worden gemachtigd „de werking van al dergelijke wetten buiten werking te kunnen stellen, en wel zo, dat men zal kunnen tegemoet komen aan nieuwe en voorziene problemen.

Roosevelt zeide, dat de Regeringsautoriteiten reeds vele beperkingen in de administratie hebben opgeruimd inzake oorlogsgoederen, inlichtingen en personen. Doch er zijn „nog vele wettige hindernissen overgebleven, welke onze oorlogsinspanning in de weg staan en vertragen."

Roosevelt zeide, dat deze hindernissen vallen onder twee categorieën. De eerste klasse, aldus de President, heeft onmiddellijk betrekking op de beweging in en uit de Verenigde Staten van materialen, inlichtingen en personen, die nodig zijn voor de oorlogsinspanning. De eerste categorie omvat ook de douanerechten en administratieve controle, die door de wet vereist worden op de bewegingen van personen en eigendommen aan de Noordamerikaanse grenzen en in de havens.

Onder de tweede categorie plaatste hij de wetten, die beperkingen opleggen aan de bezorging of het gebruik van artikelen of het vervoer van voorraden in Noordamerikaanse schepen. Ter voorlichting van hindernissen, die onder de tweede categorie vallen, noemde Roosevelt o.a de beperkingen op het verkrijgen van voedsel of kledingstukken, die niet in de Verenigde Staten geteelt of geproduceerd zijn. Roosevelt deelde mede, dat hij reeds enige van die hindernissen uit de weg had geruimd krachtens de bevoegdheden, welke hem vroeger door het congres werden verleend, doch zeide, dat die nieuwe wetgeving noodzakelijk is. Hij stelde niet voor aan het Congres om de wetten, die in vredestijd gangbaar waren in te trekken, doch om hem voor de duur van de oorlog en niet langer, die bevoegdheden te verlenen, teneinde den problemen naar gelang de omstandigheden het vereisen, het hoofd te kunnen bieden (Washington, (AP) 2.11).

BURGEMEESTER LAGUARDIA TART MUSSOLINI.

Burgemeester Fiorello H. LaGuardia van New York, die reeds enige tijd een reeks radio-toespraken in het Italiaans naar Italië heeft gericht, zette deze toespraken gisteren voort met een uitdaging aan het fascistische régime om de beschuldigingen omtrent het lijden van de Duitse overheersing in het Koninkrijk te ontkennen.

Hij verklaarde, dat Rome hem alleen kan beantwoorden met sarcasme over zijn Italiaanse uitspraak.

De Burgemeester stelde 10 vragen en daagde Benito Mussolini uit die te beantwoorden. Deze vragen willen weten hoeveel Italiaanse soldaten gesneuveld zijn, hoeveel voedsel „uit de mond van Italianen is genomen om naar Duitsland te zenden" enz.

Andere vragen betroffen het geld, dat Graaf Ciano naar het buitenland zou hebben gezonden als een veiligstelling tegen een eventuele revolutie, waar hij gedwongen zou worden uit te wijken. Ook verklaarde LaGuardia, dat de Duitsers thans het toezicht hebben op de Italiaanse Ministeries van Buitenlandse Zaken, Oorlog, Marine en Propaganda (New York, (AP) 2.11).

MCNUTT ZENDT EEN RAPPORT AAN ROOSEVELT.

Paul Vories McNutt, Commissaris voor de Mankracht, zeide op een persconferentie, dat hij aan President Roosevelt een rapport heeft gezonden van zijn werkzaamheden. Hij zeide, dat een deel daarvan handelde over de quaestie van verplichte nationale dienst voor de industrie en boerderijen (Washington, (AP) 2.11).

LUITENANT GENERAAL ANDREWS.

President Roosevelt zond naar de Senaat de benoeming van Generaal Majoor Frank Andrews, Commandant van de Caraïbische Defensie met Hoofdkwartier in de Kanaalzone van Panama. Hij zal bevorderd worden tot de tijdelijke rang van Luitenant Generaal. Andrews heeft de rang reeds door zijn huidige post (Washington, (AP) 2.11).

DE GEVECHTEN IN EGYPTE.

Edward Kennedy seint uit Caïro: Zijn toegewezen taak volgende om het Afrika Corps van de As groep na groep in stukken te hakken, heeft het 8e Britse leger hedenavond een hevige druk vol gehouden op de tanks en infanterie — waarschijnlijk enkele duizenden manschappen — die afgesneden zijn in een L-vormige ruimte tussen de spoorlijn langs de kust en de zee op 25 kilometer ten Westen van El Alamein. Sommige Duitse tanks van de aanvallende verlichtings-strijdmacht slaagden erin zich bij de gedeeltelijk omsingelde strijdmacht te voegen. Dit deden zij door te filtreren door de stellingen van de Britse infanterie ten Westen van de ingesloten ruimte. De infanterie sloot echter haar linies opnieuw rond den vijand zonder grond prijs te geven. De laatste berichten, zeiden, dat de ingesloten strijdmacht geen werkelijke poging deed om uit te breken, hoewel een elk ogenblik verwacht wordt.

Officieuze berichten van nieuwsbladen zeiden, dat de ingesloten groep voornamelijk Duits is. De vijandelijke strijdmacht werd in de nacht van Vrijdag ingesloten door de Australiërs, die de spoorlijn overstaken, niettegenstaande een belangrijke weerstand van de vijandelijke infanterie. Dikwijls vertrouwende op de bajonet ruimden zij de geschutspunten van de As op en namen gevangenen, terwijl zij voortrukten.

De concentratie van de As is niet geheel omsingeld, doch er werd een ijzeren boog om gesmeed met voldoende volledigheid om de stelling onhoudbaar te maken. Verder naar het Westen bevond zich de hoofdmacht van de vijandelijke pantserstrijdkrachten. In andere delen van de woestijn stonden Britse pantserformaties gereed om haar eigen slagen toe te brengen.

In de lucht over honderden kilometers van zand en zee zetten de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten en de Imperiale escaders hun doeltreffend samenspel voort.

Noordamerikaanse vliegers vielen het Maleme-vlieveld op Creta aan met zichtbare resultaten in branden en ontploffingen. Gevechtsvliegtuigen van het Noordamerikaanse commando leverden een luchtgevecht boven de woestijn en sloegen een formatie Messerschmitts uiteen, die poogde Geallieerde gevechtsbommenwerpers aan te vallen, welke vlogen onder dekking van de Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen. Britse torpedobommenwerpers bestookten nog een convooi van de As, dat Tobruk poogde binnen te lopen onder dekking van oorlogsschepen. 2 Koopvaardijschepen werden vernietigd. Middelzware Britse bommenwerpers vielen een concentratie van 30 vijandelijke vrachtauto's in de woestijn aan en zetten die in brand (Caïro, (AP) 2.11).

DE TEGENAANVALLEN VAN DE AS IN EGYPTE.

Van Duitse radio-uitzendingen: Berichten van Transocean beweerden, dat een tegenoffensief van de as aan het El Alamein front 2000 gevangenen en 100 pantserwagens nam (Berlijn, (AP) 2.11).

EEN REDE VAN KONING PETAR.

Petar II, Koning der Serben, Croaten en Slovenen, zeide in een redevoering, dat 30 tot 40 divisies van de As in Joegoslavië worden vastgehouden door de oorlog, die de patriotten in zijn land gedurende de laatste 18 maanden hebben gevoerd. Petar deed een beroep op de Verenigde Staten en Groot Britannië voor „veel materiële steun en niet slechts sympathie" in de herbevestiging van zijn land na de oorlog.

Hieraan voegde Zijne Majesteit toe: „Mijn Regering en Ik rekenen op de economische steun van Groot Britannië en Amerika".

Petar zeide, dat zorg zou moeten worden gedragen voor 500.000 wezen, dat gemeentescholen, hospitalen, bruggen, wegen, dorpen en steden opnieuw zouden moeten worden opgebouwd. Hij zeide, dat dit het probleem is waarvoor in de naaste toekomst alle kleine Europese landen, die verwoest werden, zich gesteld zullen zien (Londen, (AP) 2.11).

EEN SPAANSE ONTKENNING.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontkende officieel, dat Spanje's diplomatieke vertegenwoordigers in vreemde landen op enige wijze in dienst zijn van een vreemde mogendheid. Men verklaarde echter, dat door een menselijke en hoogstaande geest en op verzoek van enkele landen als Duitsland, Italië en Japan, aan de Spaanse diplomaten de macht is toegekend de vertegenwoordiging van die landen op zich te nemen gelijk over het algemeen het gebruik is en door de internationale wetgeving gerechtvaardigd is in tijden van oorlog (Madrid, (AP) 2.11).

VERMINDERING TARIEVEN VOOR OORLOGSVERZEKERING.

Het „Handelsblad" te New York deelde mede, dat als „een weerspiegeling van de voortdurende vermindering in het aantal tot zinken gebrachte schepen de zeeverzekeringsmaatschappijen hebben bekend gemaakt, dat zij de tarieven voor de verzekering van vrachten tegen oorlogsrisico hebben verminderd van 15 tot 12% op de routes tussen de haven aan de Noordamerikaanse Golfkust en de Oostkust, Midden-Amerika, de Oostkust van Mexico, West Indië en de Noordkust van Zuid-Amerika. De reducties treden heden (Maandag) in werking. Dit is de derde reductie op deze routes sedert Augustus toen het tarief, welk stond op 25%, werd verminderd tot 20% en verder kwam op 15%.

Door de reductie, welke heden van kracht geworden is, ziet men dat de verzekeraars van mening zijn, dat de gevaren op deze reizen belangrijk minder geworden zijn. Het tarief van de Verenigde Staten, de Atlantische zijde van Canada en New Foundland naar of van de Oostkust van Zuid-Amerika ten Zuiden van Paramaribo, wordt niet aangetast door de nieuwe verandering en blijft op 15%" (New York, (AP) 2.11).

MEVROUW ROOSEVELT BEZOEKT PARACHUTISTEN.

Mevrouw Roosevelt bezocht de Noordamerikaanse valscherm-troepen op hun basis. Zij was 's avonds de gast geweest van Koningin Mary. Later zond zij zij een boodschap van medeleven aan de inwoners van Kantelberg, de primatiale stad, die de hevigste luchtaanval onderging sedert de slag van Groot Britannië. De aanval vond Zaterdag plaats. (Ergens in Engeland, (AP) 2.11).

Het nieuws van vandaag.

De Duitsers zetten nog met alle kracht hun offensief voort in de Midden-Caucasus na de verovering van Naltsjik (blz 3). Dit werd door de Russen erkend in een communiqué, waarin zij een nieuwe terugtrekking bekend maakten in de richting van Ordjonikidze. Grote offers werden echter door de Duitsers gebracht, die hier aanvallen met twee tankdivisies, 2 Roemeense alpinisten-divisies en een detachement van 1500 Duitsers.

Bij Stalingrad worden alle Duitse aanvallen afgeslagen en de nazies zijn weer verdreven uit enkele gebouwen (blz. 3). Buiten de stad zetten de Sovjets hun nachtelijke overvallen op de vijandelijke loopgraven voort. Gisteren hebben zij bovendien een vijandelijke colonne, die op weg was naar het front, onderschept.

De tegenaanval, die Erwin Rommel in de Noordelijke sector van het Egyptische front ondernam, werd afgeslagen met grote verliezen voor de As-troepen (blz. 1). In het Zuiden drongen de Geallieerden intussen verder vooruit en thans is de situatie zo, dat het eindelijk tot de lang verwachte botsing is gekomen tussen de tankstrijdkrachten van beide partijen. De uitslag daarvan is nog niet bekend en het communiqué, dat vanmorgen uit Caïro kwam, deelt mede, dat de strijd wordt voortgezet. De Geallieerde luchtstrijdkrachten zetten haar uitgebreide operaties voort boven de woestijn en de Zee. Ten Zuiden van Creta werden nu twee vijandelijke torpedojagers getroffen en ook bij aanvallen op een ander convooi werden successen geboekt (blz. 3).

Op Guadalcanal in de Salomons-Archipel hebben de Noordamerikaanse mariniers een aanval ondernomen tegen de Japanse grondstrijdkrachten (blz. 3). Over een afstand van ongeveer 4 kilometer werden zij Zondag teruggedreven en waarschijnlijk duurt de Noordamerikaanse aanval nog voort. Nu de Japanse vloot zich tijdelijk teruggetrokken heeft, is de kans schoon om de Japs op te ruimen.

Op Nieuw Guinea werd een belangrijk succes behaald door de Australische troepen met de verovering van Kokoda, de Japanse basis aan de Noordzijde van de Owen Stanley keten (blz. 3). De Japanners trekken zich verder terug naar Buna, doch de berichten spreken er de twijfel over uit of de Japs hun stellingen op Nieuw Guinea zullen opgeven. Een schip met versterkingen werd nabij Gasmata reeds in brand gezet (blz. 3).

In Brits Indië heeft een cycloon gewoed, die 11.000 levens opeiste (blz. 3). Bovendien ging een grote hoeveelheid vee verloren en werd overige belangrijke schade aangericht.

Meer dan 30 millioen personen zullen naar verwachting heden in de Verenigde Staten stemmen voor Congresleden, oorlog of geen oorlog.

De wederzijdse toenadering tussen de Noordelijke en Zuidelijke helft (waartoe wij cultureel en godsdienstig behoren) van het werelddeel Amerika is op het ogenblik een brandend vraagstuk. Van godsdienstig standpunt is het artikel van Professor John Erskine van belang. Het heeft in de Noordamerikaanse alsook in de Zuidamerikaanse pers nogal de aandacht getrokken en vandaag verschijnt het dan ook in ons gebiedsdeel. Blz. 1 en 2.

Problemen onze eigen samenleving betreffende hebben wij hier evengoed als in het andere vrije Nederlandse gebiedsdeel, Suriname. Enkele knipsels uit de pers aldaar betreffende de vaststelling van prijzen, gebrek aan brood en over de mogelijkheden oliebronnen ... aan te boren staan op blz. 2.

Inzake de verplichte arbeid zal heden een Landsverordening komen. Hierover op blz. 4.

Protestantse Zending in Zuid-Amerika

door

JOHN ERSKINE

Hoogleraar aan de Columbia-Universiteit te New York.

Vier en een halve eeuw na zijn ontdekking, vormt het werelddeel Amerika nog allesbehalve een eenheid. Grote verschillen bestaan tussen Noord- en Zuid-Amerika. De Pan- of Interamerikaanse beweging heeft ontzettend veel voor de wederzijdse toenadering van beide delen gedaan en inderdaad met succes. Een van de thans reeds zichtbare gevolgen van deze oorlog is zeker, dat de wederzijdse toenadering tussen de beide delen van hetzelfde werelddeel nog meer bevorderd wordt. In godsdienstig, cultureel, politiek, economisch en sociaal opzicht bestaan er grote verschillen. Hinderpalen van politieke en economische aard worden thans uit de weg geruimd. In sociaal opzicht herinnert men zich, dat verschillende commissies uit het Noorden in het Zuiden werken. Diplomaten reizen op en neer. In godsdienstig opzicht bestaan er tussen het Protestantse Noorden en het Katholieke Zuiden grote verschillen, die, zijnde van religieuze aard, zich op alle terreinen des levens doen gevoelen. Het is de bekende Protestantse schrijver, dichter en criticus, **John Erskine**, hoogleraar aan de Columbia-Universiteit te New York, die in onderstaand artikel de Protestantse zending in Zuid-Amerika bespreekt.

Over hetzelfde onderwerp zullen wij morgen nog een tweede artikel publiceren, ook van een Protestant, **John William White**, een correspondent van de „New York Times", die meer dan 20 jaren in alle landen van Zuid-Amerika gereisd heeft.

Goede wil, maar verkeerde handelwijze.

De vorige herfst, na mijn terugkeer van een bezoek aan Argentinië en Uruguay, publiceerde ik een artikel over de verhouding van de Verenigde Staten tot deze beide landen en indirect ook tot de andere landen van Zuid Amerika. Mijn doel was om de voornaamste fouten te noemen, aan welke wij schuldig zijn bij onze toenaderingspolitiek tot onze naburen op dit Halfrond. Wij praten van goede wil — en ongetwijfeld is onze wil goed — doch wij kunnen niet altijd **hetzelfde zeggen van onze handelwijze.** In plaats van vrienden te maken geven wij aanstoot.

Onder andere oorzaken van aanstoot noemde ik de practijken van sommige Protestantse groepen die zendelingen naar Zuid Amerika zenden. Ik betreurde dit, vooral omdat het plaats vindt in een vreemd land, om bekeerlingen te maken van één tak der Christenheid tot de andere. Zo iets schijnt in Zuid Amerika het minst vergeeflijk, **omdat de landen daar over het algemeen alle godsdiensten toelaten**, evenzeer als in de Verenigde Staten.

Het komt mij zonderling voor de liefdadigheid en gastvrijheid te beantwoorden door een mede-mens te verdrijven uit die vorm van Christendom waarin hij is opgevoed en waarin zijn geloofsleven geworteld is. Welke ook het motief van dit werk zij, het schijnt mij „niet anders dan vernieling" toe. („work of pure destruction").

Ik heb nagegaan wat er aan de internationale goede wil mankeerde. Mijn bedoeling was niet om in de eerste plaats Protestantse of andere missies te bespreken. De commentaren die ik op mijn artikel ontving, hetzij afkeurend of goedkeurend, gingen alle over dit ene onderwerp.

„. . . standpunt dat vele Protestanten innemen".

Ik ben ervan overtuigd dat het zendingsvraagstuk een volledige, oprechte en ogenbikkelijke bespreking vereist. Indien er een bevorderlijke wisseling van mening zal zijn, geloof ik, dat het initiatief zou moeten komen van een Protestant. Ik ben blij, dat de ideeën, welke ik hier opper, zullen verschijnen in een Katholiek tijdschrift. Wat ik zeg zal misschien niet in elk opzicht kloppen met de Katholieke tradities, doch op zijn minst zou hierdoor een standpunt belicht worden, dat vele Protestanten innemen, een standpunt, dat naar wij hopen niet destructief of dom of fanatiek of on-Christelijk is.

Wellicht mag ik mij eerst voorstellen. Ik ben een Episcopaal. Om verscheidene redenen, oorspronkelijk uit belangstelling voor de geschiedenis van de muziek, heb ik meer bekendheid verworven met de Katholieke opvattingen, ritueel en discipline dan gewoonlijk door de Protestanten genoten wordt. Ik heb een diepe bewondering voor de Scholastiek. Deze grote bijdrage tot het intellectuele leven is blijven voortbestaan in de eeuwenoude ontwikkelingsgang van sommige Latijns Amerikaanse landen, doch niet van alle. Aangezien ik schrijver ben en aangezien ik het voorrecht geniet om, naar gelang van mijn bevoegdheden, de loop der ontwikkeling te volgen, voel ik mij tamelijk goed thuis in landen waar de klassieke en middeleeuwse traditie en de cultuur van de Middellandse Zee heersen.

De culturele traditie der Latijnse volken.

Wat ik hier zal zeggen van de Noordamerikaanse zendelingen op het Zuidelijk deel van het Westelijk Halfrond is, dat weet ik, gekleurd door het feit, dat ik in alle Latijns-Amerikaanse landen een eigenschap van gedachte en geest herken en waardeer, welke niet stamt uit de Angelsaksische of Duitse geslachten waaruit ik voortgekomen ben. Deze intellectuele en culturele traditie bij de Latijnse volken moge al dan niet het gevolg zijn van de invloed der Katholieke Kerk. De Godsdienst houdt zich natuurlijk bezig met de verscheidene menselijke behoeften, op verschillende tijden en verschillende plaatsen. In de Verenigde Staten, indien ik mij niet vergis, legt men de nadruk op de levensopvatting van de Kerk minder dan in sommige landen van de Oude Wereld.

Tenminste, als ik thuis praat met mijn Katholieke vrienden, blijkt het soms, dat ik meer weet van hun levensopvatting dan zij en ik stel er een levendiger belang in [dezelfde trieste ervaring kan men elders hebben. — Red. Amigoe].

In Zuid-Amerika, als ik het niet mis heb, legt de Kerk niet in de eerste plaats de nadruk op de intellectuele aspecten van het geloof. Het is karakteristiek voor Amerika, dat de Protestanten zwakker worden in hun beheersing van de theologie en zich meer inlaten met de emotionele of humani-

taire aspecten van de godsdienst.

Hun zendingswerk is, zo zie ik het althans, ongeveer als hun prediking, onderscheiden door wilskracht, door trouw aan hun geloof, in plaats van door fijnheid of juistheid in het weergeven daarvan. Indien het ook waar zij, dat het Katholicisme in Zuid-Amerika eerder sterk is in zijn trouw dan in de beheersing van zijn levensopvatting, dan zou elke botsing op dit halfrond tussen het Protestantisme en het Katholicisme zo krachtig aankomen, dat men er slechts weinig voordeel van zou kunnen hebben.

Jammer dat Christenen van welke gemeenschap ook, de verplichting vergeten om God even goed lief te hebben met „geheel het hart, met geheel de ziel en met geheel het verstand" [Matth. 22 : 37; Marc. 12 : 30; Luc. 10 : 27].

Kort na de publicatie van mijn artikel ontving ik een protest van een emeritus-zendeling, een man, die nauwgezet en oprecht geheel zijn leven is bezig geweest in een Zuidamerikaans land met wat ik genoemd heb het werk „van niets dan vernieling".

Natuurlijk zal dus niemand het minder eens zijn met wat ik gezegd heb, doch hij schreef met zulke vriendelijkheid en waardigheid, dat ik zijn brief met pleizier las, hoewel zijn redenering volgens mij op elk punt verkeerd was.

Hygiëne is nog geen cultuur.

In Zuid-Amerika, tenminste in een deel ervan, had hij ziekten, armoede, onkunde en morele hiaten gevonden, althans sommige stadia van deze tragische ontwikkelingsgang. Hij concludeerde, dat men de misère en zonden moest toeschrijven aan de ontoereikendheid van de katholieke godsdienst en dat het Protestantisme daarom zou moeten ingrijpen om redding te brengen. Zijn argument was verder dit: Jezus Christus zeide: „Gaat heen in de gehele wereld en predikt het Evangelie aan alle creaturen" [Marc. 16 : 15].

Het doel van de Protestantse zending, vervolgde hij, was niet om het Katholicisme als zodanig aan te vallen doch om het Evangelie te prediken, hetgeen het Katholicisme klaarblijkelijk niet had gedaan, aangezien in de landen waar het lang zijn invloed had aangewend, nog jammer en misère heersten.

Deze redenering is onzinnig en gemakkelijk te weerleggen, doch het is vroeger reeds naar voren gebracht en wel door zendelingen, die niet Protestant waren. Indien men de godsdienst van een land niet bemint, is het maar al te gemakkelijk hem de schuld te geven van de sociale of economische tekortkomingen van dat land.

Het gevaar van het argument is, dat het tegen u kan worden gekeerd als een werphout.

Wat zou men zeggen van de enkelingen, zelfs hele gemeenschappen van hen, die zich fatsoenlijk gedragen en die misschien helemaal niets te maken hebben met de Kerk?

Het is verder gevaarlijk om de waarde van een godsdienst te beoordelen naar het loodgieterswerk in de woningen van de gelovigen. Indien het loodgieterswerk onvoldoende of onhygiënisch is, behoort het te worden verbeterd, **doch geen verstandig persoon zal enig verband zoeken tussen loodgieterswerk en godsdienst.**

De sanitaire toestanden in Assisi, toen de H. Franciscus daar leefde, waren waarschijnlijk zo slecht als zij maar konden zijn. Indien wij thans, gelijk wij menen, de juiste beveiligingsmiddelen tegen ziekten kennen, moeten wij de verantwoordelijkheid van die kennis aanvaarden. Indien de Protestantse zendelingen in Zuid-Amerika zich hadden bezig gehouden als verkopers van moderne badkamerinrichtingen, zou ik in hun pogingen een voordeel zien voor de maatschappij evenals een aansporing voor den fabrikant van badkuipen en toiletten.

Maar om te beweren, zelfs indien dat indirect geschiedt, dat zij die dergelijke gemakken bezitten en gebruiken daarom een betere godsdienst hebben dan St. Franciscus, is een te grote idioterie om er verder op in te gaan.

Bovendien is Zuid-Amerika niet het enige deel van de wereld waar men minder bevoorrechte gemeenten kan vinden — gemeenten, die misschien rijk zijn in geloof, in legende, in poëzie, in artistieke en culturele traditie, maar toch niet voorzien van modern loodgieterswerk.

Gebrek aan hygiëne e.d. vindt men overal, maar dit heeft met de godsdienst niets te maken.

De bergbewoners in onze eigen Zuidelijke Staten [in U.S.A.] wonen dikwijls onder materiële omstandigheden, die primitief moeten worden genoemd. Toch zijn zij in hogere zaken de bewaarders van een kostbare cultuur. Zij zijn voor het grootste deel Protestant, maar ik zou het Protestantisme niet de lof voor die cultuur toezwaaien.

In andere delen van ons land wonen mensen onder primitieve omstandigheden, in onkunde, in verval en verdorvenheid. Ik herinnerde mijn zendeling eraan, dat de mensen van het „Tobacco Road" district allen Protestant waren, van een biezonder dom en fanatiek soort. Indien zij zouden omgaan met Katholieken zouden zij waarschijnlijk voor de Kerk van Rome weinig genade tonen.

De Zuidamerikanen kennen „Tobacco Road" door het boek en door de film goed. Zouden zij gelijk hebben door dat verschrikkelijke verval toe te schrijven aan het Protestantisme?

Wij moesten liever sociale toestanden niet in verband brengen met de traditionele godsdienst van een land, althans niet zolang als de rotte plekken in de menselijke gemeenschap ongeveer gelijkelijk verdeeld zijn over alle landen. Er is voldoende ruimte voor onze zendelingen in eigen land.

De Katholieken in Zuid-Amerika hebben de handen vol binnen hun eigen grenzen. Het zou goed zijn, indien wij onze plicht deden waar wij behoren en in plaats van onzen nabuur een beentje te lichten hem zegen toewensten, omdat hij ook zijn plicht doet overeenkomstig zijn geweten op de plaats, welke de hemel hem heeft toegewezen.

Mijn vriend, de emeritus-zendeling, schreef, dat hij en zijn collega's „pogen het bevel van den Heer Jezus Christus op te volgen, toen Hij zeide in Matthaeus, 28 : 9 en in Marcus, 16: 5: „Gaat heen in de gehele wereld en predikt het Evangelie aan alle creaturen."

Mijn opvatting van dit bevel, vooral in de langere versie, welke in Matthaeus wordt verstrekt, **is dat wij de waarheid moeten brengen aan hen, die er nog niet van hebben gehoord.** De zendingsactiviteit van Protestanten of van Katholieken in die delen van de wereld, welke het Christendom nog niet kennen, bewonder ik, **doch het Evangelie is reeds gepredikt in Zuid-Amerika en inderdaad zeer goed gepredikt.**

Indien mijn vriend, de zendeling, van zijn Protestants standpunt de bekwaamheid of het recht in twijfel trekt van de Jezuïeten-pioniers om het Evangelie te brengen vóórdat hij ter plaatse arriveerde, of het gezag van de oudere Kerk in de eeuwen voordat de verscheidene Protestantse groepen tot haar afzonderlijk bestaan kwamen, zal hij, vrees ik, zich in een warnet plaatsen.

Zijn eigen gedrag zowel als zijn uitleg van de geschiedenis zullen een tegenstrijdigheid aantonen. De woorden van Christus, gelijk medegedeeld door de eerste Evangelisten, zijn: „Gaat dan henen en onderwijst al de volken, dezelve dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes" [Matth., 28 : 19].

Indien de Protestantse zendeling in Zuid-Amerika meent, dat de Katholieke Kerk het Evangelie niet heeft gepredikt, gelooft hij dan ook, dat de Katholieke Kerk niet heeft gedoopt?

Zou hij zeggen, dat Zuidamerikanen, hoewel gedoopt in de Katholieke Kerk, nog geen Christen zijn, doch heidenen?

Natuurlijk zou hij dit niet zeggen. Hij geeft toe, dat de Katholieke Kerk het gezag heeft om de Sacramenten toe te dienen, maar hij beweert, dat Haar leer dwaalt. Welke leer?

„Ik stel mij niet op Katholiek standpunt".

Indien ik die vraag stel, zoudt gij misschien denken, dat ik mij geheel op Katholiek standpunt plaats. Dit is echter niet het geval. Indien ik alle leerstellingen van de Katholieke Kerk kon aanvaarden, of indien de Kerk mijn twijfelzucht voor wat betreft sommige van Haar doctrines over het hoofd kon zien, zou ik Katholiek zijn.

Wij moeten een probleem beschouwen, dat even ingewikkeld en even diep is als de menselijke aard. Vele Protestanten geloven natuurlijk, dat de Hervorming een ogenblik was van geestelijke intellectuele vooruitgang; misschien erkennen sommige Katholieken tenminste enig goeds in het werk van de hervormers. Ik ben evenwel een van die Protestanten die de verdeeldheid onder de Christenen beschouw als een grote tragedie. Dat de openbaring van de liefde van God tot de mensen van goede wil onder de uitgesproken volgelingen van Jezus, vooroordeel, vijandigheid, zelfs haat moet teweegbrengen is zulk een paradox, die de duivel zelf zou kunnen hebben uitgevonden.

Wij zullen weer één zijn.

Te zijner tijd en met Gods genade geloof en bid ik, dat wij weer één zullen zijn.

De huidige staat van het Christendom eist al de tact, sympathie en verstand van de meest wijzen onder ons. Een nederige en trouwe naspeuring naar God en Zijn Wetten zal, zo moeten wij denken, ons leiden naar een grotere eensgezindheid en zal ons ten laatste verenigen. Doch de menselijke aard zal nog steeds de menselijke aard zijn in een herenigd Christendom gelijk vóór de Hervorming. Er zullen nog verschillen zijn van temperament en smaak, en die verschillen, hoewel dikwijls niet noodzakelijk, zouden niettemin een druk doen ontstaan op de liefde.

Het conflict deed zich op een morgen aan mij voor, toen ik de haven van Buenos Aires binnenkwam op de nachtboot van Montevideo. Ik stond aan de reling en genoot van het gezicht, dat de grote stad bood in de vroege mist, toen een opgeruimde jongeman op mij toestapte en mij eraan herinnerde, dat onze wegen elkaar reeds gekruist hadden in de Uruguese stad waar ik lezingen had gehouden.

„Ik merkte op", zeide hij, „dat gij uit de Bijbel een verhaal uit het Oude Testament aanhaaldet."

Deze opmerking op die plaats en op dat uur in de morgen trok mijn aandacht. Ik begon zijn woorden te overwegen. Waarom zou hij het zo belangrijk achten, dat iemand iets uit de Bijbel aanhaalde? Of dat ik dat zou doen? Of dat ik in het biezonder het Oude Testament aanhaalde?

„Zoudt gij iets omtrent uw standpunt ten opzichte van de Bijbel kunnen vertellen?", vervolgde hij.

Ik lachte. „Wat bedoelt gij in 's hemels naam?"

Uit uw boeken zou ik verwachten, dat gij een modernist zijt, maar gij verteldet dat verhaal alsof gij geloofdt aan de letterlijke onfeilbaarheid van de Bijbel. Hoe denkt u over schriftcritiek?"

Hij was ongeloofllijk, maar zijn handelwijze was niet vrijpostig en ik gevoelde geen aandrang om hem overboord te schoppen. „De Schriftcritiek", zeide ik, „schijnt mij uiterst speculatief toe, maar ik veronderstel, dat mijn houding ten opzichte van de Bijbel misschien toch eigenaardig is".

„In welk opzicht?" vroeg hij nieuwsgierig.

„Ik heb hem geheel gelezen."

Hij moest even lachen, maar drong aan op andere belangrijker zaken.

„Wat zegt gij van de pogingen tot het zendingswerk?"

„O, zijn het eens pogingen?"

„Ik bedoel, zijt gij het eens met het werk der zendelingen?"

„Juist nu", zeide ik, „ik zou daar niet graag over spreken. Ik zou liever niet tot de heidenen willen praten over de godsdienst der liefde, terwijl de Christelijke landen elkaar langzaam verscheuren."

„Ik dacht niet aan de heidenen" zeide hij. „Mijn vader is reeds meer dan 30 jaar zendeling in Zuid Amerika. Hij zou op de kade zijn om mij te verwelkomen.

Vader is een wonderlijke man... O, daar is hij! Hé! Hallo, Vader!"

In het geluk zijn vader te zien vergat hij mij. Zijn vader, een lange ernstige man met een helder gezicht, straalde van vreugde toen hij zijn zoon zag. Dáár hebben wij nu het probleem. Zelfs indien ik langer met den jongeman had gesproken, zou ik niets hebben gezegd om zijn aanhankelijkheid aan den ouderen man te doen verminderen, en toch schreeuwde elke zenuw in mij tegen de wijze waarop zijn vader zijn tijd had doorgebracht en tegen de bekrompenheid en het gebrek aan beschaving in de vragen van den jongeman.

God vergeve mijn snelheid tot oordelen! Ik verwacht belachelijkheden en dwalingen in mijn eigen verstand en hart, die ik nog niet geheel onder ogen heb gezien, maar eens zal ik dat moeten.

CURACAO

IVAN LANSBERG BEËDIGD.

Het landskind, landsknecht Ivan Lansberg werd hedenmorgen te Steenwijk tot officier beëdigd.

De Heer Ivan Lansberg werd hiermede 2e luitenant der Schutterij. Hij is de zoon van den bekenden Curaçaoënaar Salomon Lansberg.

GENERAAL LEON JURADO OP CURAÇAO.

Op ons eiland vertoeft sedert Zaterdag jl. de Venezolaanse Generaal Leon Jurado, President van de Staat Lara (Venezuela). De Generaal is vergezeld van zijn echtgenote Mevrouw Jurado. Morgen zullen de Heer en Mevrouw Jurado per vliegtuig naar Venezuela vertrekken.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** Programma van Zondag 8 November: 10 uur Competitie 2e klasse E.D.O. — De West.

Van 12 uur tot 16.30 uur Baseball. Semi-finale van het Monseigneur Verriet Tournooi om 16.30 uur tussen Vitesse en Veloz. Ook spelen nog Tropiaals Jr. en Scherpenheuvel Jr.

EXAMEN „ST. GENESIUS".

Op Zaterdag 31 October slaagden als Typiste volgens het 10-vingersysteem de volgende leerlingen van de St. Theresiaschool te Groot Kwartier. J. Terband, M. de Jong, S. Wensvoort, D. Evertsz; en als Kantoorstenografe in de Nederlandse taal 130 lettergrepen, Zuster M. Monulpha.

VERVULLING DER GODSDIENSTPLICHTEN.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft een landsverordening vastgesteld, waarbij het voor opvarenden van in Curaçao liggende schepen en voor havenarbeiders mogelijk gemaakt is des Zondags hun godsdienstplichten te vervullen.

Enige der bepalingen luiden als volgt:

Ongeacht de daaromtrent in het arbeidscontract opgenomen bepalingen, doch behoudens overmacht of urgentie wegens oorlogvoering dan wel een andere dringende omstandigheid, ter beoordeling van den Havenmeester, is het hoofd of de bestuurder eener scheepvaartonderneming of de gezagvoerder van een in Curaçao liggend schip en voorts het hoofd of de bestuurder ener maatschappij tot laden en lossen van goederen in en uit schepen verplicht de schepelingen en havenarbeiders op hun verzoek in de gelegenheid te stellen des Zondags tussen 4 en 12 uur des voormiddags gedurende 2 uren hun godsdienstplichten te vervullen.

Deze 2 uren worden door het hoofd of den bestuurder der scheepvaartonderneming, den gezagvoerder, het hoofd of den bestuurder der maatschappij in het vorige lid bedoeld, aangewezen.

Zij dienen zodanig gekozen te worden, dat de schepelingen en de havenarbeiders voldoende gelegenheid hebben om de kerkdienst bij te wonen.

Met de Zondag worden gelijkgesteld de algemene erkende christelijke feestdagen.

Overtreding van het bepaalde wordt gestraft met geldboete van ten hoogste honderd gulden.

Het hierbij strafbaar, gestelde feit wordt beschouwd als een overtreding.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: J. S Schouwé agent van Politie 1e klasse 8 dagen wegens andere redenen dan ziekte; W. N. A. Rivers, tijdl. kommies der belastingen 2e klasse alhier, 4 weken wegens andere redenen dan ziekte, ingang 7 December 1942.

Benoeming: D. Heiland, tot veldwachter, G. F. Isidora, O. I. Nahr, F. A. La Nooy en J. I. Los Santos Wieske, tot tijdl. veldwachters; E. R. Jansen, tot tijdl. bode ter Administratie van Financiën; C. Wilson, leerling landbouwkundige tot voorman bij het proefstation op St. Maarten N.G.; Ir. E. F. Boon, werktuigkundig ingenieur tot leraar in het vak Mechanica aan de Peter Stuyvesant College; N. M. Chumaceiro, tot lid van de Commissie van Administratie voor de Strafgevangenis en het Huis van Bewaring op het eiland Curaçao; M. A. F. Tjen-A-Kwoei, buitengewoon hulpkommies der belastingen 2e klasse; H. G. S. Martijn, tot schipper van het Gouvernementsmotorjacht.

Eervol ontheffing: D. Heiland, van zijn functie als tijdl. bode ter Administratie van Financiën; O. I. Nahr en C. Fr. Isidora van hun functies als telegrambestellers.

Eervol ontslag aan: H. R. Kleberg, tijdl. werkzaam op het kantoor van de Landsradiodienst op Aruba, op zijn verzoek.

Waarneming: J. Pauw, adjunct-landmeter bij het Kadaster op Aruba tevens belast met de tijdelijke waarneming van de functie van landmeter, is met ingang van 1 November 1942 eervol ontheven van de verdere functie van landmeter op Aruba, en tijdelijk belast met de waarneming van het ambt van Hypotheekbewaarder op Aruba, tevens ambtenaar belast met het domeinbeheer op Aruba.

Werkzaamstelling: Mej. M. Schotborgh, tijdl. ten parkette van den Procureur-Generaal, alhier; H. A. Hessling, Hypotheekbewaarder op Aruba, tevens belast met het domeinbeheer aldaar, is met ingang van 1 November 1942 tijdelijk ontheven van genoemde functie en werkzaam gesteld ten kantore van den Gezaghebber van Aruba.

Detachering: E. Morkos, tijdl. Landmeetkundig-ambtenaar bij het Kadaster op Curaçao tevens tijdl. rooimeester, is met ingang van 1 November 1942 naar Aruba gedetacheerd voor de tijd van een jaar en werkzaam gesteld ten Kadasterkantore aldaar.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

Uit de Surinaamse Pers

Een belangrijke uitspraak betreffende het vaststellen van prijzen door den Gouverneur.

„Gisteren (30 September) werd door het Hof van Justitie conform het requisitoir van het Openbaar Ministerie de Heer Mertens Manuel Correai ontslagen van rechtsvervolging. Door den Kantonrechter in het Tewewe Kanton was hij veroordeeld tot f 25.— boete wegens het verkopen van werkhemden à f 2.— per stuk, welke prijs door den Kantonrechter te hoog werd geacht in verband met de op 1 December 1941 ter plaatse geldende prijs, dus in strijd met de prijsbepaling van de Administratie van Financiën.

De strijdvraag door Mr. De Miranda geworpen was of de Gouverneur het recht heeft deze bevoegdheid die hem toekomt krachtens artikel 1, eerste lid van de Landsverordening van 29 November nopens prijszetting van goederen enz. aan de Administratie van Financiën, over te dragen.

Nu het Hof beslist heeft, dat dit niet het geval kan zijn, is de gehele prijszetting onwettig, dus behoeft de koopman zich niet te houden aan de bepaalde prijzen. De Gouverneur zou ertoe kunnen overgaan zelf de prijszetting af te kondigen. Wel is er inmiddels door het Bestuur een wijziging ter goedkeuring aan de Staten aangeboden om deze quaestie afdoende te regelen, zodat in de toekomst de Gouverneur zijn bevoegdheid aan derde zou kunnen overdragen.

Doch dit ontwerp zal pas Maandag in het openbaar behandeld worden. Tenslotte doet de vraag zich voor of al de opgelegde transactieboeten niet teruggevorderd kunnen worden."

(Nieuwsblad „Suriname").

Statenleden in werkelijke dienst.

Het gekozen Statenlid Dr. J. F. E. Einaar, en het benoemde lid Mr. G. Fikkert (tevens ondervoorzitter) zijn opgenomen in het onlangs gevormde corps Stadse en Landwachten, en hierdoor, aangezien zij thans in werkelijke dienst zijn, krachtens de Staatsregeling hun lidmaatschap komen te vervallen.

„De West" schrijft, dat door wijziging van het betreffende artikel voorkomen kan worden, dat opgeroepen Statenleden het lidmaatschap verliezen, maar dat beide genoemde leden thans reeds feitelijk van het lidmaatschap vervallen zijn, zodat binnen 40 dagen een nieuwe candidaatstelling zal moeten plaats hebben.

Geen brood.

Een aantal bakkerijen heeft de klanten ervan in kennis gesteld, dat wegens gebrek aan blom voorlopig geen brood geleverd kan worden.

Voedselvoorziening en defensie.

„Bij de rondvraag in de Staten bespraken de Heren Kraan en Bos Verschuur de noodzakelijkheid om bij de eisen, die voor de defensie worden gesteld, te zorgen, dat er geen ontwrichting wordt teweeggebracht.

„De Heer Kraan besprak daarbij de voedselvoorziening en deelde o.a. mede, dat bij een bakker uit diens beperkte voorraden, waaruit hij moet bakken voor ziekeninrichtingen, dagen achtereen partijen werden weggehaald voor de verdediging, tot hij weigerde en verklaarde slechts voor geweld te zullen wijken.

De Heer Bos noemde gevallen, waarin bij landbouwers het gehele personeel werd ingelijfd, zodat de bedrijven in gevaar komen te verkeren."

(„De Surinamer").

Nederlandse Handel Maatschappij.

„In het Gouvernements Advertentieblad van heden (9 October) is afgekondigd een door den Gouverneur bekrachtigde wijziging van de acte van oprichting der N.V. Nederlandse Handel Maatschappij, bij acte verleden op 11 Maart 1942 ten overstaan van den consul-generaal der Nederlanden te Londen.

De zetel dezer maatschappij is thans gevestigd te Paramaribo."

Op zoek naar olie.

De correspondent van „De Surinamer" te Nickerie schrijft:

„Wat wij in de laatste maanden wel eens dachten: „Daar komt niets meer van", wordt effectief weersproken door de werkzaamheden, welke in voorbereiding zijn en spoedig zullen aanvangen.

Al wat maar nodig is om olie te kunnen vinden, wordt aangebracht over zee of binnendoor. Binnen niet al te lange tijd zou de boortoren er staan......? Zal er een nieuwe bron van inkomsten voor ons gebiedsdeel worden aangeboord? De toekomst zal het leren!

Grote Duitse aanvallen in Midden-Caucasus.

Bij Stalingrad worden de nazies afgeslagen.

WERVELSTORM DOODT 11.000 PERSONEN IN BRITS INDIE.

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué deelt mede, dat Naltsjk ontruimd is. Verder zegt het communiqué: „Ten Noord-Westen van Stalingrad drong een groep verkenners van het Rode leger door in de vijandelijke achterhoede en viel een gemotoriseerde colonne aan, welke naar het front trok. Drie lorries met ammunitie en twee olietankwagens werden opgeblazen, een aanhangwagen met een luchtafweer-installatie werd vernield en 28 Duitsers werden gedood. 5 Tanks, 4 kanonnen, 30 lorries en ander oorlogsmateriaal werden vernield of beschadigd door de Russische luchtmacht. 5 Duitse vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten.

Scherpschutters van een infanterie-afdeling vernietigden 116 Hitlerieten.

Ten Zuid-Oosten van Naltsjik leverden onze troepen felle defensieve gevechten tegen vijandelijke infanterie en tanks. In een sector viel de vijand aan met meer dan 100 tanks, vergezeld door schutters met automatische geweren en gesteund door 70 vliegtuigen. Kanonniers ontwrichtten 11 Duitse tanks. Na koppige gevechten trokken onze troepen zich naar nieuwe stellingen terug onder de druk van numeriek overmachtige vijandelijke strijdkrachten.

Ten Noord-Oosten van Tuapse drongen de Sovjet-troepen den vijand lichtelijk terug. In deze gevechten werden 300 Duitse officieren en manschappen gedood. De manschappen van een afdeling bezetten een hoogte waar zij 149 dode Hitlerieten ontdekten. 50 Kisten met patronen en mijnen, alsook geweren en een aantal machinegeweren werden buitgemaakt. In een sector aan het Noordwestelijke front vielen Duitse troepen, gesteund door tanks, onze stellingen aan. De vijandelijke aanvallen werden afgeslagen met hevige verliezen" (Moskou, (AP) 3.11).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 2 op 3 November bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad, ten Noorden van Tuapse en ten Zuid-Oosten van Naltsjik. Geen veranderingen vonden plaats op andere fronten. In het gebied van Stalingrad slogen onze troepen de vijandelijke aanvallen af en consolideerden zij de stellingen, die zij bezet hadden. In een fabrieksdistrict werd de vijand uit verschillende gebouwen geworpen. Ten Zuiden van Stalingrad werd een gefortificeerd punt met blokhuizen vernietigd.

Een vijandelijk bataljon werd opgeruimd en drie vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten. Ten Noord-Westen van Stalingrad deden onze verkenners een nachtelijke overval waarbij zij in de vijandelijke loopgraven doorbraken en 2 machinegeweren veroverden. Onze mannen met tommygeweren sloegen een vijandelijke concentratie van ongeveer een compagnie Hitlerieten uiteen. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik gingen onze troepen voort met defensieve gevechten. Onze eenheden sloegen de vijandelijke aanvallen af en doodden 250 Duitsers. De Duitsers deden een derde aanval en slaagden er ten koste van hevige verliezen in onze troepen enigszins terug te dringen. In een andere sector sneden onze troepen de vijandelijke infanterie van haar tanks af en zetten zij 30 vijandelijke tanks buiten gevecht. Ten Noord-Oosten van Tuapse verdreven onze troepen den vijand van zijn stellingen en bezetten zij verschillende hoogten. Ongeveer 250 Duitsers werden in dit gevecht gedood. Materiaal en gevangenen werden genomen. Guerilla's, die opereren in het gebied van Orlov vernielden twee vijandelijke treinen. Twee locomotieven samen met wagons, olie en troepen, alsmede 11 wagons geladen met oorlogsmateriaal werden volledig vernietigd" (Moskou, (AP) 3.11).

HET GEALLIEERDE OFFENSIEF OP NIEUW GUINEA.

De correspondent van de „Morning Herald" van Sydney deelde mede, dat de Australische troepen hun tegenoffensief voortzetten door de Owen Stanley gebergten tot zij thans in staat zijn op Kokoda neer te zien. Kokoda wordt thans bedreigd door een flankbeweging van de Australische troepen (Sydney, (AP) 2.11).

GEALLIEERDE VOORTGANG OP NIEUW GUINEA.

Kokoda veroverd.

De voorste Geallieerde strijdkrachten traden Kokoda gistermorgen vroeg binnen. De bezetting werd voltooid tegen de namiddag. Onze opmars van Ioribaiwa uit duurde slechts 35 dagen vergeleken bij de 44 dagen, welke de Japanners nodig hadden bij hun Zuidwaartse opmars in tegengestelde richting. De Geallieerde troepen bestaan uit ervaren krijgers, de gevochten hebben in Libye, Syrië, Hellas en op Creta. Zij vonden het eens zo schilderachtige dorp Kokoda in puin als gevolg van de herhaalde beschieting door Geallieerde vliegtuigen. Alle gebouwen rond het vliegveld waren vernield (Sydney, (AP) 3.11).

Berichten uit Nieuw Guinea delen mede, dat volgens de officiële mening de Japanners Nieuw Guinea niet hebben opgegeven, al hebben zij Kokoda ontruimd. Zij zullen naar verwachting vechten met al wat zij hebben (Londen, (AP) 3.11).

JAPANNERS WORDEN OP GUADALCANAL TERRUGGEDREVEN.

Communiqué No. 179 van de Noordamerikaanse Marine luidt als volgt: „Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): 1. Op 30 October deden Noordamerikaanse vliegtuigen drie aanvallen op de vijandelijke stellingen op het eiland Guadalcanal. Een formatie van 6 0-gevechtsvliegtuigen werd onderschept boven Guadalcanal door 5 Grumman-Wildcats. Vier van de vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden neergeschoten zonder schade voor onze vliegtuigen.

Er was geen grondactiviteit op Guadalcanal.

Gedurende de nacht van 30 op 31 October vielen Douglas Dauntless duikbommenwerpers van de Marine de vijandelijke stellingen op het eiland aan.

2. Op 1 November werden de gebouwen aan de Rekata-baai beschoten en een brand veroorzaakt. 5 Vijandelijke vliegtuigen werden op het strand vernield. Onze vliegtuigen leden geen schade van het hevige afweervuur, en alle keerden naar hun basis terug. Op het eiland Guadalcanal stak een kleine strijdmacht van Noordamerikaanse Mariniers, gesteund door Boeing Vliegende Forten, de rivier Matanikau over en viel in Westelijke richting aan. Een golf van mariniers maakte een voortgang van 3 kilometers met betrekkelijk lichte verliezen. Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen en duikbommenwerpers vielen de vijandelijke stellingen op Guadalcanal de gehele dag aan. Het vijandelijke artillerievuur werd tot zwijgen gebracht en de Japanners zouden zich — naar vermeld wordt — langzaam terugtrekken" (Washington, (AP) 2.11).

DE AANVALLEN OP DE JAPANSE SCHEEPVAART.

Niettegenstaande de hevige afstraffing, die de Noordamerikaanse bommenwerpers de laatste tijd aan de Japanse scheepvaart hebben toegediend bij de Noordelijke Salomonseilanden en bij Nieuw Britannië zijn de Noordamerikaanse vliegers het erover eens, dat de vijand nog veel schepen heeft op zijn bases in dat gebied. Bij het bespreken van de aanvallen, die ondernomen werden met het doel de druk op de Noordamerikanen op Guadalcanal te verlichten, heeft Kapitein John Carpenter het mogelijk tot zinken brengen van een zware kruiser in de Buin-Faisi sector in de Noordelijke Salomonsgroep. „Ik geloof, dat twee onzer bommen voltreffers waren", zeide hij. „Er was een ontploffing, waarna de vlammen omhoog schoten en de wrakstukken van het schip vlogen. Ik zou zeggen, dat de kruiser definitief zonk."

Kapitein Clyde Kelsey zeide, dat bij dezelfde aanval een andere kruiser „hevig moet zijn beschadigd. Een bom scheen de boeg te 'aaien' en een andere viel binnen 7 meter afstands".

Kapitein Ken McCullar vertelde hoe zijn vliegtuig de bommen liet vallen op Rabaul van boven de wolken. Hij zeide: „Wij konden de resultaten niet volledig waarnemen, doch mijn Fort wierp ongeveer 2½ ton aan bommen tussen vijf schepen. Wij moeten iets getroffen hebben, aangezien ik een zeer hoge kolom rook zag". (Ergens op Nieuw Guinea, (AP) 2.11).

CHINESE LUCHTAANVAL OP HANKOW.

Gemeld wordt, dat drie eskaders van de Chinese luchtmacht Hankow in de afgelopen nacht hebben aangevallen. Hierbij concentreerden zij de aanval op de Japanse concessie, welke in vlammen gehuld kon worden gezien toen de aanvallers naar huis terugkeerden.

Het eerste eskader vliegtuigen wierp verschillende tonnen van brisantbommen op de militaire nederzetting en het militaire hoofdkwartier in de Japanse concessie en de tweede en derde eskaders wierpen meer dan 10 ton aan brisant- en brandbommen op voorraaddepots en pakhuizen aan de waterkant van de Japanse concessie.

De aanvallers ondervonden een sporadisch afweervuur, doch werden in de lucht niet bestreden. De brandbommen veroorzaakten grote branden. De gehele waterkant van de Japanse concessie was verlicht door branden, die de aanvallers op een afstand van 50 kilometer konden zien terwijl zij zonder verliezen naar huis terugkeerden (Tsjungking, (AP) 2.11).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijk communiqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 1 op 2 November werden hevige vijandelijke aanvallen op onze stellingen in het kustgebied afgeslagen en onze stellingen werden behouden. Verder naar het Zuiden viel onze infanterie gisteren in de vroege uren aan en maakte belangrijke voortgang. Vele gevangenen werden genomen tijdens deze operaties. Een pantserslag van belangrijke omvang ontwikkelde zich en duurde de gehele dag voort. Hevige gevechten hebben voortgang. Een krachtige strijdmacht van middelzware bommenwerpers met marine-vliegtuigen viel vijandelijke stellingen in het gevechtsgebied voortdurend aan in de nacht van 1 op 2 November. Schitterende objecten werden waargenomen en veel schade werd veroorzaakt. Lichte bommenwerpers, die ook actief waren gedurende de nacht zetten hun intensieve aanvallen gisteren in het gevechtsgebied voort op vijandelijke concentraties. Gevechtsvliegtuigen boden bescherming aan onze grondstrijdkrachten en verdreven Stuka-formaties, die poogden onze troepen te bombarderen. Op zijn minst 5 JU87's werden vernield. In de loop van de dag werden nog 6 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten.

Een aanval in de ochtend op een vijandelijk landingsterrein liet 7 vijandelijke vliegtuigen in vlammen achter alsmede verschillende beschadigde toestellen. Gisteren voerden zware bommenwerpers bij daglicht een aanval uit op Tobruk en schoten een vijandelijk vliegtuig neer, dat hen poogde te onderscheppen. Ten Zuid-Westen van Creta plaatsten bommenwerpers voltreffers op twee torpedojagers. Een andere aanval werd ondernomen op een geëscorteerd convooi ten Noord-Westen van Tobruk. Een middelgroot koopvaardijschip werd in brand gezet en een mogelijke treffer werd gerapporteerd op een klein schip.

Boven Malta werd een ME109, die de kustlijn poogde over te steken, neergeschoten door machinegeweervuur op een dag van minder grote vijandelijke luchtactiviteiten. Van de bovengenoemde uitgebreide operaties keerden 13 onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 3.11).

WERVELSTORM TEISTERT BRITS INDIË.

Persberichten uit Brits Indië deelden mede, dat 11.000 personen of meer het leven in de afgelopen maand verloren tijdens een wervelstorm, die delen in de provincie Bengalen verwoestte. Het agentschap zeide, dat niet minder dan 10.000 personen omkwamen te Milnapore en 1000 te Parganas, de aangrenzende districten langs de kust van Bengalen nabij Calcutta. 75% Van het vee in de districten zou verloren zijn gegaan. De wervelstorm begon op 16 October en ontstond in de Golf van Bengalen. Hij duurde tot de volgende dag. In de namiddag van 16 October ontstond een hoge vloedgolf, die op het vasteland afstormde. De berichten zeiden, dat zware regens de wervelstorm vergezelden. Zo goed als elk huis in de getroffen districten werd verwoest of ernstig beschadigd. De storm is de grootste natuurramp van Brits Indië sedert de aardbeving van Quetta in 1935, die 40.000 mensen doodde (Londen, (AP) 3.11).

MEDEDELINGEN VAN FRANK KNOX.

Nog 2 Japanse kruisers werden tot zinken gebracht.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox onthulde op een persconferentie, dat nog twee vijandelijke kruisers tot zinken werden gebracht door de Noordamerikaanse strijdmacht bij de Salomonseilanden. Hij waarschuwde echter tegen een al te groot optimisme over de operaties in dat gebied en zeide, dat de Japanse vloot, die zich onlangs terugtrok, ongetwijfeld zal terugkeren.

Knox zeide, dat het gevecht, waarbij de vijandelijke kruisers tot zinken werden gebracht, plaats vond in de nacht van 11 op 12 October in de slag nabij het eiland Savo. Hij deelde mede, dat Vice Admiraal Robert Ghormley, thans terug uit de Stille Oceaan, waar hij eerst Hoofd van Operaties was, zeide, dat in die slag 5 vijandelijke torpedojagers en 3 vijandelijke kruisers tot zinken werden gebracht.

Het communiqué van de Marine over de strijd bij Savo had gemeld, dat slechts 1 vijandelijke kruiser tot zinken werd gebracht plus 4 vijandelijke torpedojagers en een transportschip. Ghormley's verslag voegde alsdus 2 kruisers en 1 torpedojager bij de reeds bekend gemaakte verliezen van de Japanners.

Knox zeide, dat de nieuwe aangerichte schade, die door Ghormley gerapporteerd werd, een voorbeeld is van het conservatisme van de Marine in het bekend maken aan schade, welke den vijand werd veroorzaakt.

Sprekende over het optimisme, dat zou kunnen ontstaan door de ernstige schade die aan de Japanse vloot bij de Salomonseilanden werd toegebracht, zeide Knox: „Er kan geen garantie zijn voor optimisme. Het is nog steeds een bittere en taaie strijd. Zij hebben nog een vloot van formidabele omvang over. Wij twijfelen er niet aan, dat zij zullen terugkeren. Het is gevaarlijk om aan te nemen, dat zij niet terug zullen komen en elke mening, dat de operaties daar zijn afgelopen, is ongemotiveerd. Ik wens geen optimisme te veroorzaken welk later in duigen zal vallen door de harde strijd, die nog voor de boeg ligt."

Knox verklaarde ook, dat hij „bijzonder trots is op de duikboten van de Marine en zeide, dat de duikboten over het algemeen een „bijzonder verbazingwekkende en schitterende taak verrichten." Hij was van mening, dat de Verenigde Staten de beste duikboten hebben voortgebracht, die er bestaan. Toen hem gevraagd werd welke nieuwe opdracht is gegeven aan Admiraal Ghormley, die door Vice-Admiraal William Halsey werd opgevolgd, zeide Knox, dat hij Ghormley heeft aangeraden eens flink te rusten „omdat hij zich daar zo erg heeft ingespannen" (Washington, (AP) 3.11).

COMMUNIQUÉ VAN DE BRITSE ADMIRALITEIT.

De Britse Admiraliteit gaf het volgende communiqué uit: „Zondag laat in de avond bestreden lichte Geallieerde strijdkrachten, welke in het Kanaal opereerden, een vijandelijk convooi, dat bestond uit twee middelgrote schepen, geëscorteerd door drie escortevaartuigen en een gewapende treiler. In de strijd, welke volgde, is men van mening, dat een der schepen in het convooi werd getorpedeerd door onze motor-torpedoboten. Schade werd veroorzaakt door kanonvuur aan de overige vijandelijke strijdkrachten. Onze verliezen zijn twee manschappen gewond" (Londen, (AP) 2.11).

VLUCHTEN OVER NOORD-FRANKRIJK.

Een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt als volgt: „Bij offensieve vluchten over Noord-Frankrijk vernielden Spitfires van het Gevechtscommando 4 vijandelijke gevechtsvliegtuigen. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist van de zending" (Londen, (AP) 2.11).

VERMOORDE TSJECHEN.

Het Vichy-nieuwsagentschap zeide, dat volgens een bekendmaking uit Praag 18 Tsjechen voor „hoogverraad" werden geëxecuteerd op 13 October. 27 Anderen werden op 29 October ter dood gebracht (Londen, (AP) 2.11).

ZOON VAN LORD HALIFAX GESNEUVELD.

De Britse Ambassade deelde mede, dat Lord Halifax bericht ontvangen heeft, dat zijn tweede zoon Peter Wood gesneuveld is in Egypte. Men zeide, dat geen bezonderheden beschikbaar zijn. Men neemt echter aan, dat Peter Wood kapitein was bij de Yorkshire Dragons (Washington, (AP) 2.11).

G.P.D. SPREEKT.

Hedenavond om 20 uur zal de Chef van de Gouvernements Persdienst een radiorede houden.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** Perschef Georgy Alexandrov van de Sovjet-Unie verklaarde, dat de druk, die op Duitsland is geplaatst door het Russische leger „gunstige condities voor de oorlogvoering van de Verenigde Landen heeft geschapen". Hiermede refereerde Alexandrov klaarblijkelijk naar een tweede front.

— **Rome:** Het Italiaanse communiqué deelde mede, dat de verliezen van de As hevig zijn geweest in de heftige slag in de Egyptische woestijn, welke nog voortduurt. Men zeide, dat de Britse verliezen echter ook ernstig zijn en dat zij o.a. nog 90 pantserwagens verloren.

— **Berlijn:** Duitse militaire berichten delen mede, dat de Geallieerden de stellingen van de As in Egypte zonder succes bestookten in een slag van 24 uren, welke gisteren tegen het middaguur begon.

— **Londen:** De strijdkrachten van de Verenigde Landen hebben Erwin Rommel in het defensief gehouden en hem geen kans gegund stand te houden voor het doen van tegenaanvallen, terwijl de poging van de As om de gevangen afdeling in de Noordelijke sector te redden, werd verijdeld. De Geallieerden brachten intussen een krachtige slag toe met hun pantserstrijdkrachten ongeveer in het midden van de 65 kilometer lange linie van El Alamein. Nu het gewicht van de Geallieerde aanval naar voren is gebracht heerst er een gevoel in Londen, „dat nu alles kan gebeuren". Klaarblijkelijk zijn de pantsereenheden gebroken door Rommels strategische verdedigingslinie. De Duitse radio beschreef de middelste aanval „de grootste aanval die tot nu toe ondernomen werd". Men beweerde echter, dat de Britse poging verijdeld werd met grote schade voor de Geallieerden.

— **Londen:** Het Britse Ministerie van Binnenlandse Zaken maakte bekend, dat een Britse onderdaan, genaamd Duncan Alexander Croal Scott Ford, geëxecuteerd werd in de Wandsworth-gevangenis wegens verraad. De man was in handen gevallen van Duitse agenten te Lissabon en had tegen betaling inlichtingen verschaft over bewegingen van de scheepvaart.

— **Londen:** Berichten uit Sydney delen mede, dat volgens verkenningen van hedenmorgen een der Japanse transportschepen, die versterkingen naar Nieuw Guinea voerden en gisteren door Geallieerde vliegtuigen werden aangevallen, in brand stond nabij Gasmata aan de Zuidkust van Nieuw Britannië.

Indrukken uit Bezet Nederland.

Een ontsnapte landgenoot aan het woord.

Een uit Nederland ontsnapte landgenoot, die hier kort geleden is aangekomen, schrijft ons:

Enige weken nadat Dr. Arthur Seyss Inquart zijn ambt van rijkscommissaris over het bezette moederland aanvaard had, werd het den Nederlander, die aan „de goede kant" staat duidelijk, wat de leiders van het Derde Rijk met ons voor hebben. Aanvankelijk had men enige hoop behouden. De onafhankelijkheid leek gewaarborgd. De intreerede van den rijkscommissaris was meegevallen: de zoete muziek, die hij de Ridderzaal had ingeblazen, hield een belofte in. Bij die belofte is het echter gebleven. De goede daden, zo bleek al spoedig, bleven uit en de Duitsers niet anders dan de inlijving van ons land beogen, is nu wel duidelijk. Men lette op het verschil in bestuur tussen ons land en België. Onze Zuiderburen hebben een militairen gouverneur en wij zijn ongelukkig gemaakt met een burgerlijken bestuurder en een staf van duizenden ambtenaren, die meer en meer meespreken en den Nederlandsen ambtenaar, die op zijn post is gebleven om te redden wat hij dacht dat te redden viel, meer en meer het zwijgen opleggen. Het is dan ook in Nederland onmogelijk geworden nog in het openbaar te zeggen wat er werkelijk leeft onder alle weldenkenden. Slechts in enkele clandestien gedrukte blaadjes, dikwijls voortreffelijk geredigeerd, kan men de ware gevoelens van het Nederlandse volk vinden. De grote bladen zijn onleesbaar geworden. Hun lezerskring neemt met de dag af: de kleine plaatselijke couranten krijgen nieuwe abonnees, die alleen de lijst van de bons lezen en uitknippen om te weten hoeveel er gedistribueerd en hoe weinig er te krijgen is.

De stemming is goed in Nederland. Men blijft overtuigd van de overwinning der Geallieerden, al gelooft men, dat de val van Nederlands-Indië haar vertraagd heeft. „Wij willen onszelf zijn en blijven", hoe dikwijls wordt er aan dit Koninklijk woord gedacht! De Koningin is dichter bij haar volk gekomen dan voorheen. In Haar ziet men algemeen hèt symbool van de strijd. Naar Haar woorden wordt in elke kring waar een radio is, met diepe aandacht en ontroering geluisterd. Van de sprekers, die geregeld door de radio uit Londen te horen zijn, is A. den Doolaard zeker de populairste.

Gebrek aan de allernoodzakelijkste levensbehoeften is er sedert lang in Nederland. Een stelselmatige plundering als waaraan de Duitsers zich ook bij ons schuldig hebben gemaakt, heeft de geschiedenis nog nooit vertoond. Een volk, dat zich onder dergelijke slagen staande weet te houden, verdient de bewondering van een ieder, die gevoel heeft voor wat recht en goed is. Maar met bewondering en medegevoel alleen is het Nederlandse volk niet geholpen. Er is meer nodig om Nederland voor Nederland te doen worden. Wie betrekkelijk rustig op een eiland een verre toeschouwer van deze verschrikking is en niet aan den lijve heeft ondervonden wat de bezetter doet om de geestkracht van de natie te breken, kan niet beseffen hoe groot de hunkering naar de overwinning is.

Dit geldt vooral voor de Joden in Nederland, aan wier lijden geen einde schijnt te kunnen komen. Zij zijn geheel uitgeschakeld. In kerkers of kampen in Nederland of in Duitsland sterven er elke dag na ontzettende folteringen. In groten getale worden zij in beestenwagens naar Silezië of Polen gevoerd om onder onmenselijke voorwaarden te werken.

De blik van alle echte vaderlandslievende landgenoten is daarom gevestigd op de militaire macht, die op anderhalf uur vliegens van de Nederlandse kust verwijderd, wacht op het sein tot de aanval. Wanneer dit sein gegeven wordt weet niemand. Dat het komen gaat hoopt en gelooft een ieder en deze zekerheid geeft kracht aan het verzet tegen den onderdrukker. Moge het sein spoedig komen en het Nederlandse volk bevrijden van een bezetter, dien het elke dag meer haat dan de vorige en wien het nimmer zal lukken de natie op te slokken.

Verplichte arbeid in de bedrijven

Een Landsverordening in de plaats van het Besluit ex artikel 32 der Curaçaose Staatsregeling.

Aan het Voorlopig Verslag van de landsverordening houdende bepalingen betreffende de verplichte arbeid in bedrijven ontlenen wij het een en ander. Zoals men weet zal een landsverordening het Besluit betreffende de verplichte arbeid, dat krachtens artikel 32 der Curaçaose Staatsregeling werd vastgesteld, vervangen.

De noodzaak van deze regeling.

De meeste leden waren van mening, dat geen noodzaak voor een algemene regeling, als de onderhavige voor Curaçao bestaat, daar toch voor zover hun bekend, zich hier geen gevallen hebben voorgedaan van een dusdanig verloop van personeel in oorlogsbedrijven, dat de werkzaamheden niet of niet behoorlijk konden worden voortgezet of van een ernstig gevaar daarvoor.

Andere leden meenden, dat die noodzaak wel degelijk aanwezig is vooral in verband met het grote gebrek aan arbeidskrachten, dat momenteel in dit gebiedsdeel bestaat, waardoor verloop van personeel zeker veel grotere vormen dan normaal, zou aannemen, hetgeen voor de oorlogsbedrijven ernstige gevolgen zou meebrengen. Ook de leden eerst aan het woord achtten het toch wenselijk in het belang van het Koninkrijk en derhalve van Curaçao, dat een regeling als de onderhavige bij landsverordening in het leven worde geroepen.

De algemene regeling was onjuist en eenzijdig.

De meeste leden achtten de algemene regeling vervat in het besluit ex artikel 32 der Staatsregeling eenzijdig, in strijd met onze arbeidswetgeving en vol gevaren voor loyale toepassing van artikel 4 sub 2 der Staatsregeling 1) en het beginsel der vrijheid van beweging: — ernstige gebreken, te wijten aan het gemis aan samenwerking met de volksvertegenwoordiging zonder noodzaak, aan het gemis aan publiciteit bij de behandeling, die aan het Bestuur de nodige zelfbeperking oplegt, aan het gemis aan voorlichting door de pers, vooral nodig, waar zovele belangen gemoeid zijn.

Zij is eenzijdig, aldus deze leden, immers diep ingrijpend in de persoonlijke vrijheid van den werknemer, zonder door plaatselijke omstandigheden geboden absolute noodzaak, zij bindt hem aan bedrijven zonder vaststelling van een minimumloon, hem in werkelijkheid de mogelijkheid ontnemend lotverbetering te verkrijgen, terwijl toezicht op, de rem tegen onjuiste toepassing of overschrijding der bevoegdheden welke verleend waren aan de directies, aangewezen in de beschikkingen opgenomen in de publicatiebladen van dit jaar nummers 30, 33 en 67, geheel ontbrak, waardoor de werknemer geheel afhankelijk was van het inzicht en de wijze van hantering door de directies van de haar verleende bevoegdheden. Daardoor zagen velen in het besluit in de kern der zaak (re vera) niet zozeer geregeld het verbod van staking of het verbod van collectieve opzegging van arbeidscontracten ter voorkoming van stagnatie in oorlogsbedrijven, als wel een regeling strekkende om loonsverhogingen zoveel mogelijk tegen te gaan. Velen werden in deze mening verstrekt, toen van Bestuurszijde vernomen werd, dat de plaats gehad hebbende regeling ex artikel 32 tevens is een maatregel van loonspolitiek.

Vele leden merkten op, dat de macht in beschikkingen ter uitvoering van bovenbedoeld besluit aan de directies van enkele grote ondernemingen verleend door het Bestuur teruggenomen moest worden, Publicatiebladen 1942 No. 183, 184, daar het Bestuur thans de onredelijkheid inziet van de gevolgde gedragslijn. Deze leden merkten in dit verband ook op, dat practisch de mogelijkheid van een toezicht als bedoeld in artikel 4 van Publicatieblad 1941 No. 147 — men denke aan de grote olieraffinaderijen b.v. op Aruba — uitgesloten moet worden geacht. De werknemers van dergelijke ondernemingen kunnen ter oplossing van arbeidsverschillen niet eens een beroep doen op een onpartijdig orgaan, zelfs niet op het Hoofd van het Bureau van Sociale en Economische Zaken, een orgaan, dat zoveel activiteit ontplooit.

Zoals gezegd, achtten de meeste leden dan ook de regeling vervat in bovengenoemd publicatieblad eenzijdig.

De Gouverneur zal zo nodig voorzieningen treffen.

Hierbij werd geenszins uit het oog verloren, dat artikel 5 voorschrift, dat de Gouverneur, zodra behoefte daaraan bestaat, de voorzieningen, welke nodig zijn om te waarborgen, dat de lonen en arbeidsvoorwaarden der verplichte arbeiders in overeenstemming blijven of komen met hetgeen redelijk is te achten, treft. Maar men heeft zich naar aanleiding van verschillende interpraetaties van Bestuurszijde de vraag gesteld, welke de redelijke zin dezer bepaling kan zijn.

Heeft de Gouverneur zich bij dit besluit ex artikel 32 Staatsregeling de bevoegdheid toegekend om zonodig lonen en arbeidsvoorwaarden vast te stellen? Men was geneigd deze interpraetatie te aanvaarden, waar de Gouverneur de arbeiders heeft verplicht arbeid te verrichten en de directies van particuliere ondernemingen met grote bevoegdheden ter zake heeft bekleed. Het werd daarom billijk geacht aan te nemen, dat hij zich tevens borg stelde voor een redelijk loon, redelijk naar Christelijke opvattingen.

Werden die voorzieningen getroffen?

Het initiatief tot ingrijpen — en dit is naar men meende de enige redelijke zin dier bepalingen — heeft de Gouverneur zich voorbehouden en zich moeten voorbehouden. Stelt men echter de vraag of het Bestuur ook de maatregelen getroffen heeft om in werkelijkheid te waarborgen, dat de betrekkelijke lonen en arbeidsvoorwaarden in overeenstemming blijven of komen met hetgeen redelijk is te achten, dan luidt het antwoord stellig: Neen.

Wel was als repressieve maatregel tegen stakingen onder havenarbeiders een commissie (waarvan de geschiktheid tengevolge van de samenstelling ernstig in twijfel is getrokken) in het leven geroepen, maar van het bestaan en van de werkzaamheden dezer commissie werd niemand iets gewaar. Kort geleden werd een nieuwe commissie voor havenvraagstukken ingesteld. Dit is alles wat gedaan is om uitvoering te geven aan artikel 5, om naast de gewichtige plicht, die op de werknemers rust, te zorgen, dat de betrekkelijke lonen en arbeidsvoorwaarden in overeenstemming blijven of komen, met hetgeen redelijk is te achten naar de opvattingen ener Christelijke samenleving.

Een commissie noodzakelijk.

De meeste leden waren van mening, dat de stijgende prijzen der levensbehoeften, de moeilijkheden van de voedselvoorziening en het vervoer, de onttrekking aan het gezin van medeverdienende jongelieden voor de schutterij, de onmogelijkheid elders emploi en lotsverbetering te zoeken, de onmogelijkheid van oplossing van arbeidsgeschillen, de moeilijkheid van ernstig toezicht, aanleiding geven om met klem aan te dringen aan het princiep, dat ten grondslag ligt aan artikel 5 Publicatieblad 1941 2) No. 147 in volle omvang uitvoering te geven door het in het leven roepen van een commissie op brede basis met zelfstandige of afgeleide bevoegdheden om de betrekkelijke lonen en arbeidsvoorwaarden in overeenstemming te brengen met hetgeen redelijk is te achten, redelijk niet in liberale, maar in Christelijke zin.

De olie verhoogde al tweemaal de lonen; het Bestuur kwam achteraan.

Het initiatief, dat de Gouverneur zich heeft voorbehouden heeft geen uitvoering gehad — zo werd naar voren gebracht. De door de enorm gestegen prijzen der levensbehoeften geboden verhoging der lonen, kwam reeds twee malen van de olieraffinaderijen, waarna het Bestuur schoorvoetend volgde. Hiertegen kan niet worden ingebracht, dat de nodige voorzieningen door den Gouverneur getroffen worden, zodra de behoefte daaraan bestaat en dat het Bestuur van een behoefte tot loonsverhoging niets is gebleken, daar het Bestuur zich daardoor van ernstige kortzichtigheid zou beschuldigen.

Deze liberaal getinte zinsnede „zodra de behoefte bestaat" is in dit artikel misplaatst, daar uiteraard de beperking van de arbeidsvrijheid en mogelijkheid van lotsverbetering alsmede de onmogelijkheid van oplossing van arbeidsgeschillen de behoefte naar nadere regelingen daaromtrent doen ontstaan, terwijl deze beperkende bepaling juist tengevolge kan hebben, dat de behoefte niet eens aan het licht komt. Het hierboven genoemd besluit schiep voor het bestuur de ernstige verplichting tijdig en grondig, voordat er sprake zou zijn van algemene klachten en dreigende conflicten, alles wat daarop van invloed kan zijn: prijzen der levensbehoeften, levensstandaard, de individuele behoefte van den werknemer, de behoeften van zijn gezin, mogelijkheid van arbeidsverschillen, enz. te onderzoeken in het belang van de arbeid en van den arbeider en zijn gezin. Elke andere opvatting is in strijd met de rechtvaardigheid, die speciaal te dezer zake moet worden betracht, te meer, waar in deze bepaling de mogelijkheid wordt verondersteld, dat de lonen in overeenstemming moeten komen met hetgeen redelijk is te achten.

Om tweeërlei redenen kan bovenbedoeld besluit ex artikel 32 Staatsregeling het bepaalde vervat in artikel 4 sub 2 in gevaar brengen.

Vreemdelingen bevoordeeld boven de nationalen.

Volgens dat beginsel hebben de vreemdelingen gelijke rechten als de nationalen maar nimmer meer. Door de verplichte arbeid worden nu alleen nationale werknemers getroffen, terwijl de vreemde arbeiders hun vrijheid behouden, niettegenstaande de poging, die het Bestuur deed om den vreemden arbeider onder de bepalingen van dit besluit te brengen, door het laten vervallen van het tweede lid van artikel 3 P.B. 1941 No. 147. Wanneer de arbeidsvoorwaarden voor hen ongunstig zijn — deze gevallen hebben zich voorgedaan — of wanneer de tijd verstreken is waarvoor zij in dienstbetrekking genomen zijn, kunnen zij van hier vertrekken en elders emploi zoeken; zij kunnen al op die grond betere lonen en arbeidsvoorwaarden bedingen. Zo staat de vreemde werknemer er gunstiger voor dan de nationale, tenzij het Bestuur er voor zorge, dat artikel 15 volledig worde toegepast en den nationalen werknemer tegenover de zware plicht van verplichte arbeid zijn aanspraken op een rechtvaardig loon en billijke arbeidsvoorwaarden waarborge.

Vrijheid van beweging in gevaar.

Ook het fundamentele beginsel van vrijheid van beweging, dat beperkt wordt door het hierbovengenoemd besluit komt in het gedrang indien het Bestuur op de stipte nakoming van de gegeven voorschriften niet nauwgezet acht geeft, daar de bepalingen van de onderwerpelijke regeling ex artikel 32 zo vaag zijn, dat zij gemakkelijk aanleiding geven tot onjuiste interpretatie, waardoor de vrijheidssfeer van den werknemer nodeloos kan worden beknot. Wanneer b.v. 10 van de duizenden werknemers van een grote maatschappij ontslag vragen, wil dit nog lang niet zeggen, dat daardoor een zodanig verloop van personeel plaats vindt, dat ernstig gevaar bestaat, dat de werkzaamheden in de oorlogsbedrijven niet kunnen worden voortgezet. De practijk heeft bewezen, dat bij gebreke van een onpartijdig orgaan ter zake en ten detrimente van werknemers onjuiste opvattingen bestaan.

Hiertegenover werd door andere leden opgemerkt, dat het inderdaad voor een maatschappij met een paar duizend arbeiders, niet veel uitmaakt, of een tiental het werk verlaat. Echter hangt alles er van af, hoe vaak zich dit herhaalt. Wordt het een tiental per week, dan is het reeds ernstig, nl. 500 per jaar. Ontslagneming van een dergelijk aantal arbeiders uit een der grote oorlogsbedrijven zou bij de totale uitputting van de Curaçaose arbeidsmarkt nl. betekenen, dat een gelijk aantal arbeiders van buiten zou moeten worden ingevoerd. En waar dit practisch niet mogelijk is, zou dit de meest ernstige gevolgen hebben voor de betreffende bedrijven.

Den leden thans aan het woord was het niet duidelijk waaruit de gesignaleerde verkeerde opvattingen gebleken zijn. Integendeel zijn hun gevallen bekend, dat in een der grote bedrijven op verzoek van werknemers, wier toekomst hiermede op het spel stond, ontslag werd verleend, terwijl alle gevallen zorgvuldig bekeken worden.

De leden eerst aan het woord merkten op, dat zij het niet hadden over de gevallen, die volgens evenbedoelde andere leden juist behandeld werden, maar over die, welke door een der grote raffinaderijen niet juist zijn behandeld en waarvan ook opgaven door de betrokkenen zijn gedaan aan het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

Men werd het er algemeen over eens, dat een beroepsinstantie in dezen, b.v. het Hoofd van het Bureau voor Economische en Sociale Zaken, wel op haar plaats zou zijn geweest. Intussen is deze functionaris aangewezen als de autoriteit bedoeld in artikel 3, 1ste lid.

Het besluit wekt rechtsonzekerheid.

Het besluit brengt rechtsonzekerheid teweeg, zo betoogden vele leden, daar het naast het 7de Hoofdstuk van het derde Boek van het Curaçaos Burgerlijk Wetboek bestaat. Nu is de verhouding van landsverordening en besluit ex artikel 32 Staatsregeling niet duidelijk, hoewel er reden is aan te nemen, dat waar het besluit door een landsverordening moet worden bekrachtigd, de laatste een legislatief product van hogere orde is. De vraag die uit een en ander voortvloeit is die van het recht tot opzegging van een burgerlijke dienstbetrekking. De werknemer kan dit doen krachtens het Burgerlijk Wetboek, terwijl hem dit verboden wordt krachtens artikel 3 van het besluit in quaestie, ex artikel 32 Staatsregeling, voor wat betreft de z.g. oorlogsbedrijven.

Naar de opvatting der meeste leden geeft het besluit, dat door het kenmerk van spoedwerk is getekend, den arbeider tegenover de zware verplichting onder strafbedreiging, niet de noodzakelijke waarborg van zijn rechten. Niet zozeer, aldus waren de afdelingen van oordeel, de strakke omschrijving van plichten, maar de plichten voortvloeiende uit nationale nood, gepaard aan aanspraken op recht en billijke behandeling geven de verzekering voor gestadige en vruchtbare arbeid.

De doelstelling van de in te stellen commissie.

De woorden: „zodra daaraan behoefte bestaat" zou men willen laten vervallen. De voorzieningen dienen vóór of tegelijk met het besluit uit artikel 5 getroffen te worden.

De meerderheid der leden wilde in overwegng geven artikel 5 met enige nieuwe alinea's aan te vullen, waarin de instelling van een landscommissie wordt voorgeschreven, die tot taak zal hebben lonen en arbeidsvoorwaarden en alles wat daarop betrekking heeft te onderzoeken ten einde den Gouverneur voortdurend op de hoogte te houden omtrent arbeidstoestanden en noden en behoeften van de werknemers en hun gezinnen, enz. M.m. zou de instelling van een dergelijke landscommissie kunnen geschieden op de wijze waarop de huurcommissies zijn gevormd, met een of meer vertegenwoordigers van de werknemers en werkgevers en een voorzitter die bij geen hunner belangen betrokken is. Aanbeveling verdient tevens een bepaling, dat kleinere individuele arbeidsverschillen door deze landscommissie kunnen worden beslist, zodat men niet voor kleinere gevallen zich tot den Gouverneur zal moeten wenden. Uiteraard zal de landscommissie ten einde haar taak naar behoren te kunnen verrichten, de bevoegdheid moeten verkrijgen evenals de huur-commissies om getuigen te horen, desnoods onder ede.

1) Dit artikel luidt: Allen, die zich op het grondgebied van Curaçao bevinden, hebben gelijke aanspraak op bescherming van persoon en goederen.

2) Dit artikel luidt: De Gouverneur treft, zodra daaraan behoefte bestaat, de voorzieningen, welke nodig zijn om te waarborgen, dat de lonen en arbeidsvoorwaarden voor de personen, die in de verplichte bedrijven werken, in overeenstemming blijven of komen met hetgeen redelijk is te achten, in aanmerking genomen alle omstandigheden — de bestaande toestand van oorlog of oorlogsgevaar, alsmede de bijzondere gevaren, waaraan die personen blootstaan, daaronder begrepen —.

Wij Ontvingen:

Militair- en Politie-tijdschrift voor Curaçao, September/October 1942. Dit tijdschrift is technisch een van de beste uitgaven van het gebiedsdeel (het andere is „Hou en Trouw"). Ook de artikelen zijn des lezens waard, zij het al niet voor iedereen, omdat zij natuurlijk veelal technische zaken behandelen. Kapitein Theophilus A. J. van Erp begint een reeks over de brandweer. George Seppen vervolgt over de politie in New York, Ds. Johannes Mietes herdenkt de Koninginnedag. Verder foto's van 's Ministers Fürstners bezoek en van de parade van Koninginnedag; een buitengewoon lezenswaardig stuk over het U.S.-leger en andere stukken maken dit dubbele nummer interessant.

Het tweede nummer van „De Lasso". Het is al even aardig als het eerste. Het begint met een mooi gedicht tot de H. Maagd, de Koningin van de Allerheiligste Rozenkrans. Van alles wordt gegeven: over de zee, de wind, den bozen koning Nemal enz. enz. „De Lasso" wordt goed geworpen en wie er eenmaal mede gegrepen is, wil niet meer los.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di. 3 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.
Shipping & Supplies: Hr. de Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.
Dok Afdeling: Hr. van Hasselt, tel. 468, Negropont 34 en Hr. J. Prins, tel. 330, Hotel Kamer 61.

